

అధ్యాయం 13 నృత్యంతో అడ్డంకులను విచ్ఛిన్నం చేయడం.

నృత్యంలో, పాత్రలు కొన్నిసార్లు లింగ భేదం లేకుండా ఒకే నృత్యకారిణి చేత ప్రదర్శించబడతాయి. నృత్యం యొక్క అనేక సాంప్రదాయ ప్రదర్శనలలో, పురుషులు తరచుగా స్త్రీ పాత్రలను పోషిస్తారు.

భక్తి ఉద్యమం

క్రీ.శ. ఆరు లేదా ఏడవ శతాబ్దంలో ప్రారంభమైన భక్తి ఉద్యమం, మన ప్రస్తుత శాస్త్రీయ నృత్యాల మూలాలను విస్తరించే ప్రాంతీయ శాస్త్రీయ నృత్య రూపాల అభివృద్ధిని ప్రభావితం చేసింది.

భక్తి కాలంలో, ఆలయం లోపల పూజా కార్యక్రమాలలో నృత్యకారులు భాగస్వాములయ్యారు. దక్షిణ భారతదేశానికి చెందిన దేవదాసీలు, తెవాదిచిలు, ఒడిషాకు చెందిన మహారీలు నేరుగా ఆలయంలోనే స్వామివారికి సేవ చేశారు.

అస్సాంలోని సత్తారాలు, దక్షిణాదిలోని భాగవతార్లలో 64 ఆచారాలను ఆచార నృత్యం ద్వారా నిర్వహిస్తారు. ఉత్తరాదికి

0680CH13

చెందిన కథాకారులు ప్రజల నైతిక విలువలను పెంపొందించడానికి శివుని తాండవాన్ని స్తుతిస్తూ కథలు పాడి ప్రదర్శించారు.

భక్తి ఉద్యమాల భావన సామాన్యులకు సులభంగా అర్థమయ్యేది.

గోటిపువా నృత్యం[మారుచ]

గోటిపువా నృత్యం నర్చుకుంటున్న విద్యార్థులు

అర్ధనారీశ్వరుడు(మారు)

ఉదాహరణలు

గోటిపువా నృత్యం ఒడిషాలో ఉద్భవించిన గోటిపువా నృత్యానికి సంబంధించిన వీడియో (యూట్యూబ్) చూడండి.

జగన్నాథుని స్తుతిస్తూ మహర్షులు ఆలయం లోపల దీనిని ప్రదర్శించారు మరియు గోటిపువాస్ అక్కడ యువకులు ప్రజల కోసం నృత్యం చేశారు.

ఇక్కడ, యువకులు అమ్మాయిల వేషధారణలో విన్యాసాల కదలికలతో కూడిన నృత్యాలను ప్రదర్శిస్తారు.

అర్ధనారీశ్వరుడు నాట్యం

ఈ పెయింటింగ్ లో భగవంతుడిని చూడవచ్చు. శివ మరియు దేవత పార్వతి డ్యాన్స్ మేకప్ తో ఒకే ముఖంపై.

యాక్టివిటీ 1: విశిష్ట లోక నృత్య వీడియోలను చూడండి

ప్రత్యేకమైన భంగిమలు, హావభావాలు, నడక మార్గాలు, స్టెప్పులు, వేషధారణలు, సంగీతంతో ప్రదర్శించే వివిధ లోక నృత్యాల వీడియోలను చూడండి.

మహారాష్ట్రకు చెందిన లావని (ప్రధానంగా స్త్రీ రూపం).

పురూలియా చౌ పశ్చిమ బెంగాల్ నుండి మొదట పురుషులు మాత్రమే ప్రదర్శించారు

కర్ణాటకకు చెందిన యక్షగానం..

ఇప్పుడు, మీరు లావ్వి మరియు చావు రెండింటి దశలను ప్రయత్నించవచ్చు.

మోహినియాటం (పూర్వం మహిళలు మాత్రమే ప్రదర్శించేవారు), కథకళి, యక్షగానం (పూర్వం పురుషులు మాత్రమే ప్రదర్శించేవారు) వంటి నృత్యాలు ఆధునిక కాలంలో లింగ పరిమితులను తొలగించడం ద్వారా తీవ్రమైన మార్పులకు లోనయ్యాయి.

నృత్యంలో, ఈ భంగిమలు మరియు నడకలు ఖచ్చితంగా లింగం ద్వారా పరిమితం చేయబడవని గమనించడం ముఖ్యం. నృత్యకారులు తరచుగా సాంప్రదాయ లింగ నిబంధనలను ఉల్లంఘిస్తూ, వారి స్వంత ప్రత్యేక వ్యక్తీకరణను సృష్టించడానికి వివిధ శైలుల నుండి అంశాలను మిళితం చేస్తారు.

ఇప్పుడు, మీరు మీ ప్రాంతంలోని నృత్య రూపాల యొక్క స్థితిని నేర్చుకోవాలి.

యాక్టివిటీ 2: లోక నృత్యం కోసం అడుగు

ప్రయత్నించిన దశలను అవసరమైన బెంట్లతో, శక్తివంతమైన లేదా సున్నితమైన కదలికలలో సాధన చేద్దాం.

లవ్వి మరియు భాంగ్రా అనే రెండు నృత్య రూపాలను అమాయలు మరియు అబ్బాయిలు అభ్యసించవచ్చు.

ఈ నృత్యాలలో ఉపయోగించే చేయి మరియు చేతి సంజ్ఞలను అన్వేషించండి.

యాక్టివిటీ 3: ప్రాజెక్ట్ వర్క్

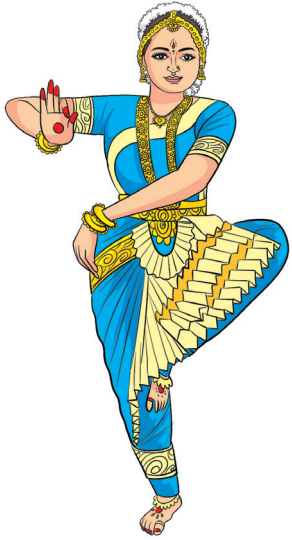
జోగతి మంజమ్మ లింగ గుర్తింపు అడ్డంకులను అధిగమించడం ద్వారా కర్ణాటకలో జోగతి నృత్యం అభివృద్ధిని ప్రభావితం చేసిన మార్గాన్ని విచ్చిన్నం చేసే వ్యక్తిత్వం. ఆమె గురించి మరింత తెలుసుకోండి మరియు ఆమె చిత్రాలతో ప్రాజెక్ట్ పనిని ప్రదర్శించండి ప్రాజెక్ట్ యొక్క ఫేమ్ - బాల్యం నుండి స్ఫూర్తిదాయక కథ (ఎదైనా ఉంటే), అభ్యాస అనుభవాలు, విజయాలు మరియు అనుబంధాలు.

© NCERT
not to be republished

దీర్ఘచతురస్రాకార ఆకారం

త్రిభుజాకార ఆకారం

నృత్యం, ఆకారాలు మరియు తాళం

గణితం మరియు నృత్యం ఒకదానికొకటి అనుబంధంగా ఉంటాయి.

మనం నృత్యం ద్వారా రేఖాగణిత ఆకారాలను ప్రదర్శించవచ్చు. నృత్యంలో రేఖాగణిత భంగిమలు ఉంటాయి మరియు గణిత లయలో కదలికలు. ఒక కొరియోగ్రఫీలో నిర్మాణాలకు వివిధ రేఖాగణిత నమూనాలను ఉపయోగించవచ్చు. రిథమ్ మరియు బీట్ అనేది కేవలం అంకగణిత నమూనాలు.

తదుపరి యాక్టివిటీలో వీటిని ప్రయత్నించండి.

యాక్టివిటీ 4: నృత్యం మరియు రేఖాగణిత ఆకారాలు

ఒక నృత్యంలో ఎన్ని విభిన్న రేఖాగణిత ఆకారాలను ప్రదర్శించవచ్చు?

త్రిభుజం, వృత్తం, చతురస్రం,

వివిధ ఆకారాలను చూపించే డ్యాన్సర్లు

దీర్ఘచతురస్రాకారం మొదలైనవి మీ చేతులు, చేతులు మరియు కాళ్ళను ఉపయోగించి ఏర్పడతాయి.

తరగతిలో చర్చించండి మరియు కొన్ని రేఖాగణిత కదలికలను ప్రయత్నించండి.

యాక్టివిటీ 5: రిథమిక్ జామెట్రీ

ఇప్పుడు, మునుపటి యాక్టివిటీ యొక్క అన్ని అంశాలను (చేతులు, చేతులు, కాళ్ళు) కలపండి మరియు లయ యొక్క మరొక మూలకాన్ని జోడించేటప్పుడు వివిధ రేఖాగణిత ఆకారాలను పరిశీలించండి.

తాళాలు అనేవి లయబద్ధమైన యూనిట్ల యొక్క వివిధ ప్రస్తారణలు మరియు కలయికలు.

వివిధ రేఖాగణిత నమూనాలు లేదా నిర్మాణాలను సృష్టించడానికి సమూహాలను తయారు చేయండి మరియు విభిన్న గణిత లయ కలయికలను ప్రయత్నించండి.

ఉదాహరణలు

$$\begin{aligned} 2 \text{ బీట్స్} + 2 \text{ బీట్స్} &= 4 \text{ బీట్స్} \\ 2 \text{ బీట్లు} + 3 \text{ బీట్లు} &= 5 \text{ బీట్లు} \\ 2 \text{ బీట్స్} + 4 \text{ బీట్స్} &= 6 \text{ బీట్స్} \\ 3 \text{ బీట్స్} + 3 \text{ బీట్స్} &= 6 \text{ బీట్స్} \\ 3 \text{ బీట్స్} + 4 \text{ బీట్స్} &= 7 \text{ బీట్స్} \end{aligned}$$

అటువంటి ఉద్యమాలను పరిశీలించండి మరియు అటువంటి ఉద్యమాలు ఆ చర్యతో ఎలా సంబంధం కలిగి ఉన్నాయో తరగతిలో చర్చించండి.

